

ชื่อเรื่อง วิธีการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในประเทศไทย
ชื่อผู้วิจัย วันเพ็ญ วอกลาง, ปิ่นสอาด สหนาวิน, เลหลำ ตรีเอกานุกูล,
 พูนศักดิ์ อินทรโยธา, เพ็ญศรี มณีคำ, รุ่งนภา อินทวาท
ปีที่ทำวิจัย 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง วิธีการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในประเทศไทย วัดคุณภาพของการศึกษา 1) ศึกษาวิธีการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ 2) ศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนการดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 3) เพื่อเสนอรูปแบบการให้การสนับสนุนในการดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละภูมิภาค วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ศึกษา คือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จำนวนตัวอย่างที่ศึกษา 1,920 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression) การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล

ผลการศึกษา ลักษณะของตัวอย่างของทุกภูมิภาค เป็นหญิง ร้อยละ 55.2 และชาย ร้อยละ 44.8 มีอายุเฉลี่ย 49 ปี มีสถานะภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 71.4 ระดับการศึกษาสูงสุด จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 38.8 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ร้อยละ 27.1 อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ร้อยละ 52.5 รองลงมา คืออาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 21.3 รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท มีร้อยละ 31.9 และ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 24.8 ตัวอย่างร้อยละ 40.7 เป็นสมาชิกศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน วิธีการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในทุกภูมิภาค พบว่า ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย หลักความพอประมาณ หลักความมีเหตุผล หลักการสร้างภูมิคุ้มกัน และหลักความรู้คู่คุณธรรม

ปัจจัยที่สนับสนุนการดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในทุกภาค ร้อยละ 60 ($R^2 = 0.609$) โดยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลมากที่สุด นอกจากนี้ ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ หน่วยงานในพื้นที่ที่ขับเคลื่อน ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และการมีส่วนร่วมของประชาชน

รูปแบบในการสนับสนุนในการดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละภูมิภาค 1) ภาคเหนือ ปัจจัยหลักที่สนับสนุน คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ที่ภาครัฐควรส่งเสริมกิจกรรม

ด้านศาสนาและประเพณี การสนับสนุนในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ การพัฒนาผู้นำในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพในพื้นที่ สร้างฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชน และการถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมเฉพาะเรื่อง 2) ภาคกลาง ปัจจัยหลักที่สนับสนุน คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ภาครัฐควรส่งเสริม การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการทรัพยากร การสนับสนุนในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณ เจ้าหน้าที่ ปัจจัยการผลิตให้เพียงพอต่อเนื่อง พัฒนาผู้นำ เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็ก และสร้างหมู่บ้านต้นแบบ 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยหลักที่สนับสนุน คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริม ลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การจัดทำบัญชีครัวเรือน การสนับสนุนในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง พัฒนาผู้นำ เผยแพร่ความรู้ พัฒนาเยาวชนให้สานต่อการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ สร้างชุมชนต้นแบบ และเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 4) ภาคใต้ ปัจจัยหลักที่สนับสนุน คือ ปัจจัยด้านสังคม ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือสนับสนุนความผูกพัน ความเอื้ออาทรของคนในชุมชน การสนับสนุนในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน ดำเนินการและติดตามประเมินผล ถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมเฉพาะเรื่อง พัฒนาเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สนับสนุนการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่าย

Research Title Sufficiency Economy for Way of Life in Thailand
Researcher Wanpen Vawklang, Pinsaard Sahanavin, Lelar Treeaekanukul,
Phoolsak Intarayotha, Pensri Maneeekham, Rungnapha Inphuwa
Date 2011

ABSTRACT

The study on "Sufficiency Economy for Way of life in Thailand" aimed to 1) examine the way of life of people in different regions of Thailand following sufficiency economy, 2) identify economic, social, cultural and environmental factors that support the way of life following sufficiency economy, and 3) propose a form of supporting the way of life following sufficiency economy. The research included both quantitative and qualitative data. The quantitative data were collected from people living in the central, northeastern, northern and southern regions of Thailand. The total sample was 1,920. The research tools were an interview questionnaire and focus group discussion. The quantitative data were analyzed by using basic statistics and Multiple Regression, while the qualitative data were categorized.

Results. The majority of the participants were female (55.2%) and the others were male (44.8%). The average age was 49 years old. Most of them were married and lived with their spouses (71.4%). About 38.8% finished primary education (Prathom Suksa 6) and about 27.1% secondary and high school education. Most of the participants were engaged in agriculture (52.5%), followed by general employment (21.3%). Most of them had an average monthly income of 5,001-10,000 baht (31.9%), followed by 10,001-20,000 baht (24.8%). About 40.7% were members of the community sufficiency economy learning center.

It was found that people in the regions followed the principle of sufficiency economy at a high level. The principle encompassed modesty reasoning, immunization, and knowledge with virtues. The economic, social, cultural and environmental factors were all found to support the way of life following sufficiency economy at a high level and affected the way of life of people in all regions about 60% ($R^2 = 0.609$). The environment was the most influential factor. Other factors were government policy, the community sufficiency economy learning center, and people's participation.

The form of supporting the way of life following sufficiency economy in each region should be as follows: 1) In the North, support should be mainly given to the cultural factor.

The government should promote religious, traditional and custom activities. Also, support should be given to developing community leadership, fostering occupations in local areas, building a database as the source of learning for local people, and transfer of knowledge in specific areas. 2) In the Central Region, support should be mainly given to the environmental factor. The government should promote the development of natural resources and the community environment and encourage people to participate in resource management. Other supports should be continuously providing enough budget, service officials, inputs for production, developing leadership, disseminating knowledge, promoting small business enterprises, and building a community model. 3) In the Northeast, support should be mainly given to the economic factor. The government should encourage people to have an additional occupation, to reduce luxurious spending, and to do household book-keeping. Other supports should include continuously providing enough budgets, service officials, developing leadership, disseminating knowledge, developing the youth so that they will continue to follow sufficiency economy, applying local wisdom, building a community model and complimenting those who have followed sufficiency economy. 4) In the South, support should be mainly given to the social factor. The government should encourage people to participate in productive activities and in helping society and should promote the sense of belonging and hospitality in the community. Other supports should be continuously providing enough budgets, having people participate in setting plans, implementing and evaluating them including following-up the results, transferring the knowledge in specific areas, preparing the youth to participate in community development, supporting group formation and network-building.